

[C. F. Sørensen.]

Valgmænd som den øvrige Del af Kommunens Vælgere. Befolkningens Indflydelse forringedes yderligere ved Bestemmelsen om, at Kongen valgte 12 Medlemmer. Uden at jeg skal komme ind paa den politiske Kamp før Vedtagelsen af Grundloven i 1866, kan det utvivlsomt have sin Interesse paa nærværende Tid at opfriske Udtalelser af to Folketingsmænd, der senere kom til at spille en stor Rolle i Partiet Venstre, det var, C. Berg og Sofus Høgsbro. C. Berg stemte for at revidere Grundloven med den Motivering, at han var overtydet om, at det nye Landsting ikke, selv om det vilde, kunde modsætte sig en rolig og god Udvikling af vore Forhold. Sofus Høgsbro stemte nej med den Motivering, at det var hans Overbevisning, at Grundlovsændringen vilde blive til Ulykke saavel for Kongen som for Folket og for deres gensidige Forhold.

Den politiske Udvikling i Danmark i de første 30 Aar under 1866-Grundloven har vist os, at det var Sofus Høgsbro, der fik Ret. Befolkningens Krav om mere Retsikkerhed og retfærdigere Skatteudskrivning samt Modstanden mod Bevillinger til Fæstningsbyggeri og meget andet førte Regeringen ind i en Provisorielovgivning, som de ældre af os har oplevet og de yngre har læst om. Ulykken, som Høgsbro frygtede, kom over Konge, Land og Folk. De ældre Medlemmer af dette høje Ting kan huske Riffelbevægelsen, Skatteudskrivningen og Regeringens Overgreb mod Tale- og Trykkefrihed. Men Provisorietiden blev en politisk Vækkelsestid for det danske Folk, en Grotid, der førte Frisindet i vort Land frem til Systemskiftet i 1901 og til Grundlovsrevisionen i 1915. Fra Systemskiftet i 1901 har Parlamentarismen i Danmark staaet sin Prøve, og den maatte føre til Grundlovsændringen i 1915.

Med Grundloven af 5. Juni 1915 indlededes det tredje Afsnit i dette Tings Historie, et Afsnit, der formentlig nu er sin Afslutning nær. Mit Parti har altid givet Udtryk for vor Anerkendelse af Fremskridtene i denne Grundlov, f. Eks. har vi ment, at et Antal Medlemmer, valgt af Landstinget for 8 Aar, var at foretrække for 12 kongevalgte paa Livstid, og vi har udtalt vor Anerkendelse af, at der gennemførtes Valgret for Kvinder og Tyende, at provisoriske Love senere skulde vedtages af Rigsdagen eller bortfalde, og at Kongen ikke kunde erklære Krig uden Rigsdagens Samtykke. Der er dog endnu mørke Pletter i den gældende Grundlov, f. Eks. Bestem-

melsen om, at de 19 tingvalgte Medlemmer vælges af det afgaaende Ting i Stedet for, som de selvfølgelig burde, af det nyvalgte Landsting, endvidere dette, at Valgretsalderen er sat til 35 Aar, det vil sige, at mange Vælgere bliver 40, 42, ja, op til 43 Aar, før de faar Ret til at udøve den vigtige Mission, som det er at stemme ved Valget af Medlemmer til dette høje Ting. Men jeg har den Opfattelse, at den Politik, som Flertallet i det høje Ting, Venstre og Konservative, fører, har fremmet Opfattelsen hos et Flertal af Vælgerne af, at det kommende Landstingsvalg vil være egnet til en politisk Nyorientering, det vil sige til at flytte Flertallet fra Venstre og Konservative over til Socialdemokratiet og Det radikale Venstre.

At gøre Partiet Venstres Synderegister op vilde være fristende, men det er en meget stor Opgave, for stor en Opgave at paatage sig i et Afsnit af en Finanslovtale. Naar jeg nævner specielt Venstre og ikke det andet med det samarbejdende Parti, er det, fordi Partiet Venstre altid har givet sig ud for at være et frisindet Parti, medens dets Handlinger, ikke mindst i dette høje Ting, Gang paa Gang har vist, at det er mere reaktionært end Det konservative Parti. Flertallet nægtede den 17. Januar i Aar — for blot at tage nogle ganske enkelte Eksempler — Hjælp til langvarigt arbejdsløse, den saakaldte Vinterhjælp. Befolkningen har dette i frisk Erindring, og det skal blive mindet i den kommende Sommer, saa at Befolkningen kan holde denne Erindring frisk. Men her nøjedes Venstre ikke med at stemme imod de fattigste Arbejdere. De Konservative overlod dem udelmodigt Ordførerskabet, dette meget uebøhagelige Hver fik Venstre Lov til at udføre. Og nu for nogle faa Uger siden, den 4. Marts, gentog Venstre og de Konservative deres Afslag til de nødstedte Arbejdere.

Ja, saaledes staaer det engang saa frisindede Venstre nu foran Landstingsvalget som Det konservative Partis intime Forbundsfælle og Hjælper. Resultatet er der sikkert ikke megen Tvivl om. Valget til Folketinget den 22. Oktober i Fjor talte sit tydelige og alvorlige Sprog, men vi har ogsaa andre Tal, Tal, der raaber deres „mene tekel ufarsin“ til Venstre og Konservative, Tallene fra de to sidste Landstingsvalg. Da Landstinget fornyes ved Valg af Halvdelen af dets Medlemmer hvert fjerde Aar, maa man for at faa Nytte af en Sammenligning bruge Tallene fra to Landstingsvalg, og jeg bruger her Tallene fra de to sidste Landstingsvalg, i 1928 og 1932. I 1928 fik Socialdemokratiet 166 382